

Izvorna jezična inačica ove stranice [bg](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutano pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.
Swipe to change

bugarski

Nacionalni pravosudni sustavi

Bugarska

Na ovoj stranici možete pronaći informacije o bugarskom pravosudnom sustavu.

Organizacija pravosuđa – pravosudni sustav

Pravosudni sustav u Bugarskoj temelji se na tri stupnja. Sudovi su državna tijela koja odlučuju u građanskim, kaznenim i upravnim predmetima.

U Bugarskoj djeluju sljedeći sudovi:

okružni sudovi – 113

regionalni sudovi – 28

upravni sudovi – 28

Specijalizirani kazneni sud – 1

žalbeni sudovi – 5

Žalbeni specijalizirani kazneni sud – 1

vojni sudovi – 5

Vojni žalbeni sud – 1

Vrhovni kasacijski sud – 1

Vrhovni upravni sud – 1

Upravljanje sudovima

Na organizaciju i rad bugarskih sudova primjenjuje se Zakon o pravosudnom sustavu kojim su propisani ustrojstvo i načela rada pravosudnih tijela i kojim je uređen njihov međusoban odnos te odnos s tijelima zakonodavne i izvršne vlasti.

U skladu sa Zakonom o pravosudnom sustavu, objavljenom u Službenom listu br. 64/2007, Vrhovno sudbeno vijeće najviše je upravno tijelo odgovorno za upravljanje pravosuđem i osiguravanje njegove neovisnosti. Ono određuje sastav i organizaciju pravosuđa te upravlja poslovima u pravosuđu ne miješajući se u neovisnost pravosudnih tijela.

Vrhovno sudbeno vijeće određuje broj sudskih okruga te sjedišta okružnih, regionalnih, upravnih i žalbenih sudova na temelju prijedloga ministra pravosuđa, a u slučaju vojnih sudova, u suradnji s ministrom obrane.

Mjesna nadležnost okružnih, regionalnih, upravnih, vojnih i žalbenih sudova ne podudara se nužno s podjelom države na upravne jedinice.

Vrste sudova – kratak opis

Okružni sudovi – Okružni sudovi glavni su sudovi za odlučivanje o predmetima u prvom stupnju. Na njihove odluke mogu se uložiti žalbe nadležnim regionalnim sudovima.

Regionalni sudovi – Regionalni sudovi djeluju kao sudovi prvog i drugog stupnja. Kao prvostupanjski sudovi oni odlučuju o točno određenoj skupini predmeta u kojima je vrijednost spora znatna ili su od velike društvene važnosti. Kada djeluju kao drugostupanjski (žalbeni) sudovi, regionalni sudovi razmatraju odluke okružnih sudova.

Upravni sudovi – Upravni sudovi nadležni su za sve postupke u kojima se traži izdavanje, izmjena, ukidanje ili poništenje upravnih akata; proglašavanje sporazuma koji je obuhvaćen Zakonom o upravnom postupku nevažećim; obeštećenje za neopravdane radnje i propuste uprave; zaštita od nezakonite prisilne ovrhe; naknada za štetu prouzročenu nezakonitim postupcima, radnjama ili propustima upravnih tijela ili dužnosnika; naknada za štetu prouzročenu prisilnom ovrhom; ukidanje, poništenje ili odbacivanje presuda upravnih sudova; sudska odluka da upravni akt obuhvaćen Zakonom o upravnom postupku nije zasnovan na činjenicama.

Svatko može pokrenuti sudski postupak radi utvrđivanja postojanja ili nepostojanja upravnog prava ili pravnog odnosa, pod uvjetom da se radi o interesu osobe koja pokreće postupak te da nijedan drugi pravni lijek nije dostupan.

O predmetima odlučuje upravni sud u čijoj se mjesnoj nadležnosti nalazi sjedište tijela koje je izdalo sporni upravni akt. Ako je to sjedište u inozemstvu, predmeti se upućuju Upravnom sudu Grada Sofije.

Na upravne akte kojima se izravno primjenjuje bugarska nacionalna vanjska, obrambena ili sigurnosna politika ne može se uložiti žalba, osim ako zakonom nije drukčije propisano.

Ostali specijalizirani sudovi

Vojni sudovi, kao prvostupanjski sudovi, odlučuju o kaznenim predmetima povezanim s kaznenim djelima koja su pri obavljanju svojih dužnosti, ili s tim u vezi, navodno počinili generali, časnici, dočasnici i vojnici bugarske vojske, civilno osoblje Ministarstva obrane te službenici ostalih ministarstava i agencija unutar struktura koje su odgovorne ministru obrane, službenici Nacionalne sigurnosne agencije i Nacionalne obavještajne službe. Drugostupanjski sud za takve predmete je Vojni žalbeni sud. Zakonom o kaznenom postupku utvrđena je nadležnost vojnih sudova. Ti sudovi imaju isti status kao regionalni sudovi. Samo je jedan **Vojni žalbeni sud** koji odlučuje o žalbama i prigovorima protiv odluka koje donose bugarski vojni sudovi.

Žalbeni sudovi odlučuju o žalbama i prigovorima protiv prvostupanjskih odluka regionalnih sudova u njihovoj mjesnoj nadležnosti.

Specijalizirani kazneni sud sa sjedištem u Sofiji jednak je regionalnom sudu. Njegova je nadležnost propisana zakonom. Kaznena djela u nadležnosti Specijaliziranog kaznenog suda – u osnovi su to kaznena djela koja su počinile organizirane kriminalne skupine ili kaznena djela počinjena za takve skupine – detaljno su navedena u članku 411.a Zakona o kaznenom postupku.

Žalbeni specijalizirani kazneni sud odlučuje o žalbama i prigovorima protiv odluka Specijaliziranog kaznenog suda.

Vrhovni kasacijski sud je vrhovna sudska instanca u kaznenim i građanskim predmetima. Njegova nadležnost obuhvaća cjelokupno državno područje Republike Bugarske. Ovaj sud obavlja konačnu sudsku kontrolu odgovarajuće i jedinstvene primjene zakona na svim sudovima. Sjedište mu je u Sofiji.

Vrhovni upravni sud obavlja konačnu sudsku kontrolu odgovarajuće i jedinstvene primjene zakona na upravnim sudovima.

Vrhovni upravni sud odlučuje o žalbama i prigovorima protiv akata Vijeća ministara, predsjednika Vlade, zamjenika predsjednika Vlade, ministara, čelnika ostalih institucija kojima je izravno nadređeno Vijeće ministara, akata Vrhovnog sudbenog vijeća, Bugarske narodne banke, upravitelja okruga te ostalih akata određenih statutom. Ovaj sud presuđuje u predmetima u kojima se osporava zakonitost pravnih instrumenata sekundarnog zakonodavstva. Kao kasacijska instanca razmatra sudske akte, presuđuje u upravnim predmetima i razmatra zahtjeve za donošenje pravomoćnih presuda u upravnim predmetima koje treba odbaciti.

Arbitražni sud pri Bugarskoj gospodarskoj i industrijskoj komori

Arbitražni sud rješava građanske sporove i sporove povezane s nedostacima u ugovorima ili s prilagođavanjem ugovora novim okolnostima, bez obzira na to imaju li jedna ili obje stranke sjedište ili domicil u Republici Bugarskoj.

Ustavni sud Republike Bugarske

Bugarski **Ustavni sud** djeluje kao jamac očuvanja demokratskih procesa u Bugarskoj, čije je ostvarenje glavni cilj Ustava. Ovaj sud nije dio pravosudnog sustava, već neovisno tijelo čije ovlasti proizlaze izravno iz Ustava i koje postupa prema posebnom zakonu. Odluke Ustavnog suda o, među ostalim, zaštiti ljudskih prava i pravnih interesa građana, diobi vlasti, nepovredivosti privatnog vlasništva, slobodnom poduzetništvu, neovisnosti medija, zabrani cenzure i ustavnosti Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina dočekane su sa znatnim javnim i međunarodnim odobravanjem.

Pravna baza podataka

Svaki sud u Bugarskoj ima svoje *web*-mjesto na kojem se nalaze informacije o njegovu ustrojstvu i radu te o prošlim i tekućim predmetima.

Na *web*-mjestu **Vrhovnog sudbenog vijeća** nalazi se detaljan popis sudova u Bugarskoj zajedno s njihovim adresama i *web*-mjestima (dostupno samo na bugarskom jeziku).

Web-mjesto glavnih sudova su:

[Okružni sud u Sofiji \(Sofiyski Rayonen Sad, SRS\)](#)

[Gradski sud u Sofiji \(Sofiyski Gradski Sad, SGS\)](#)

[Regionalni sud u Sofiji \(Sofiyski Okrazhen Sad, SOS\)](#)

[Specijalizirani kazneni sud \(Spetsializiran Nakazatelen Sad, SpNS\)](#)

[Žalbeni sud u Sofiji \(Sofiyski Apelativen Sad, SAS\)](#)

[Vojni žalbeni sud \(Voенno Apelativen Sad\)](#)

[Žalbeni specijalizirani kazneni sud \(Apelativen Spetsializiran Nakazatelen Sad, ASpNS\)](#)

[Vrhovni upravni sud \(Varhoven Administrativen Sad, VAS\)](#)

[Vrhovni kasacijski sud \(Varhoven Kasatsionen Sad, VKS\)](#)

[Ustavni sud \(Konstitutsionen Sad, KS\)](#)

Elektroničke baze podataka o zakonodavstvu:

[Trgovačko pravo](#)

[Apis](#)

[Ciela](#)

[Pravna enciklopedija \(Yuridicheska Entsiklopedia\)](#)

[Besplatan pristup](#)

[Lex](#)

[Službeni list \(Elektronen Darzhaven Vestnik\)](#)

Ostala korisna *web*-mjesto na kojima možete pronaći pravne informacije:

[Narodna skupština \(Narodno Sabranie\)](#)

[Vijeće ministara \(Ministerski Saveŭ\)](#)

[Ministarstvo pravosuđa \(Ministerstvo na Pravosadieto\)](#)

[Vrhovno pravosudno vijeće \(Vissh Sadeben Saveŭ\)](#)

Posljednji put ažurirano: 29/06/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.